

Іншою принциповою помилкою стало те, що у 2002 р. Держстандарт України розробив, а уряд ухвалив хибну Концепцію державної політики у сфері управління якістю продукції. Згідно цієї концепції викладання систем менеджменту, регламентованих міжнародними стандартами, перш за все стандартами ISO, в українських ЗВО було закріплено за спеціальністю «Якість, стандартизація і сертифікація» і одночасно виключено зі спеціальності «Менеджмент». І хоча у 2019 р. на довготривалу вимогу професійної громадськості концепція була відмінена, підготовка фахівців у вищій школі залишилась без зміни і досі. В результаті за спеціальністю «Менеджмент» випускають фахівців, які незадовільно розбираються у питаннях практичної побудови систем менеджменту, а випускники за спеціальністю «Якість, стандартизація і сертифікація» взагалі не вивчають основи організаційного управління. А відтак, навіть ті організації, що удосконалюються на базі стандартів на системи менеджменту, мають типові недоліки:

- переважно створюють окремі ізольовані цільові системи менеджменту, які не узгоджені між собою, не інтегровані у загальну систему менеджменту організації, не охоплюють усіх її цілей;

- обмежено застосовують сучасні методи і інструменти підготовки управлінських рішень;

- часто впроваджують системи менеджменту формально, без зміни застарілої організаційної (корпоративної) культури;

- не враховують, що в умовах насиченого ринку норми стандарту – це лише мінімальний рівень вимог тощо.

Згадуючи слова академіка Глушкова та зважаючи на те, що від досконалості управління у великій мірі залежить якість виробничих процесів та їх результатів, можна зробити висновок, що виправлення згаданих помилок сприятиме розвитку та удосконаленню вітчизняних технологій у різних сферах діяльності.

Список посилань

1. Kalyta, P. (2022). Management in the world and in Ukraine. Management, 1(35): 76–102. <https://doi.org/10.30857/2415-3206.2022.1.7>.

УДК 658:005.5

Шабардіна Ю.В., канд. екон. наук, доцент
Хоменко О.Б., аспірант

Національний університет «Чернігівська політехніка», olbor13@gmail.com

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Органами, що здійснюють державне регулювання ІТ сфері є Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Президент України та спеціально-уповноважений орган – Міністерство цифрової трансформації України, яке з 2019 року формує та реалізує державну політику у відкритих даних, розвитку національних електронних інформаційних ресурсів; сфері надання електронних та адміністративних послуг; сфері електронних довірчих послуг; сфері розвитку ІТ-індустрії тощо.

Основні нормативні документи, що регулюють діяльність у сфері інформаційних технологій є:

- Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР;
- Закон України від 04.02.1998 р. №75/98-ВР «Про Концепцію Національної програми інформатизації»;
- Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ «Про інформацію»;
- Закон України від 01.12.2022 р. №2807-ІХ «Про Національну програму

інформатизації».

- Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-ХІІ «Про науково-технічну інформацію»;
- Закон України від 05.07.1994 №80/94-ВР «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2002 р. №247-р «Про затвердження Концепції легалізації програмного забезпечення та боротьби з нелегальним його використанням» та ін.

В останні роки відслідковувалась тенденція посилення конкуренції між країнами для збереження існуючого бізнесу та залучення інвестицій в економіку. Ключове місце в сучасній світовій економіці посідають саме технології та інновації. Саме компанії технологічної сфери є найбільш фінансово успішними компаніями. З огляду на це країни-члени Європейського Союзу та інші держави докладають максимальні зусилля для стимулювання цифрової економіки, зокрема створюють привабливі умови для побудови інноваційного бізнесу, залучення інвестицій та релокації фахівців з інших держав. Натомість ситуація в Україні характеризується наступними ознаками:

- 1) відсутність сприятливих умов для виявлення ініціативності та самостійності працівників;
- 2) неможливість запровадження регулювання, яке враховує індивідуальні потреби інноваційних компаній та їхніх працівників;
- 3) неможливість встановлення гнучких умов, тимчасового характеру трудових відносин, підвищеної відповідальності працівника, додаткових підстав розірвання договору тощо;
- 4) надмірна зарегульованість трудових відносин.

Враховуючи вищенаведене, протягом 2021 – 2023 років було прийнято реалізовано ряд законодавчих ініціатив, які внесли суттєві зміни в законодавче регулювання технологічних галузей. Зокрема, Закон України від 15.07.2021 року №1667-ІХ «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», згідно з яким в Україні буде створено Дія Сіті – середовище (екосистему), що стимулюватиме розвиток цифрової економіки, розробки в галузі передових технологій з високою доданою вартістю та формування економіки знань. Крім того, передбачене надання пільг інноваційному бізнесу та інвесторам в технології, а також створення більш гнучкого правового регулювання для залучення капіталу, охорони прав інтелектуальної власності, віддаленої та проектної роботи, залучення іноземних талантів, укладення договорів онлайн, а також забезпечення свободи договору та безпеку ведення інноваційного підприємництва.

Найбільшою зміною в галузі оподаткування ІТ бізнесу стало прийняття Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» № 1946-ІХ» від 14 грудня 2021 року. Цей документ запроваджує низку заходів щодо стимулювання розвитку ІТ індустрії та встановлює спеціальні умови оподаткування резидентів «Дія Сіті».

Закон України від 6.10.2022 року N 2654-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей оподаткування підприємницької діяльності електронних резидентів» встановлює поняття «е-резидент», а також правила щодо оподаткування доходів е-резидентів, порядку проведення перевірок тощо.

Закон України від 17.02.2022 року № 2075-ІХ «Про хмарні послуги», який має на меті створення умов для обробки та захисту даних при використанні технології хмарних обчислень посадовцями. Також ефективніше користуватися державними ресурсами. Використання систем хмарних обчислень, за задумом законодавців, сприятиме зменшенню витрат на побудову та розширення посадовцями власних обчислювальних потужностей.

Підсумовуючи викладене, можна стверджувати, що за інтенсивністю свого розвитку сфера інформаційних технологій завжди випереджатиме законотворчий процес. У зв'язку з

цим побудова системи джерел їх правового регулювання має бути спрямована на подолання можливих прогалин, з одного боку, та, з іншого боку, давати учасникам цих відносин змогу самостійно врегульовувати свої відносини з дотриманням загальних засад законодавства.

Список посилань

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Закон України від 04.02.1998 р. №75/98-ВР «Про Концепцію Національної програми інформатизації». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80#Text> Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ «Про інформацію». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
3. Закон України від 01.12.2022 р. №2807-ІХ «Про Національну програму інформатизації». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#n191>.
4. Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-ХІІ «Про науково-технічну інформацію». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.
5. Закон України від 05.07.1994 №80/94-ВР «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2002 р. №247-р «Про затвердження Концепції легалізації програмного забезпечення та боротьби з нелегальним його використанням». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/247-2002-%D1%80#Text>.
7. Закон України від 15.07.2021 року №1667-ІХ «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text>.
8. Закон України від 17.02.2022 року № 2075-ІХ «Про хмарні послуги». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2075-20#Text>.

УДК 331.91

Фігорнюк О.В., студентка

Мельник В.Б., канд. техн. наук, доцент

Національний авіаційний університет, м. Київ, melnikvb408@gmail.com

МОДУЛІ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ

Модуль оцінки відповідності – уніфікована процедура оцінки відповідності чи її частина, визначена згідно з відповідним актом законодавства Європейського Союзу.

Модулі оцінки відповідності та способи, з яких складаються процедури оцінки відповідності вимогам технічних регламентів викладено в Постанові КМУ № 95 «Про затвердження модулів оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур оцінки відповідності, та правил використання модулів оцінки відповідності» від 13 січня 2016 року.

Існує вісім модулів (названі літерами від А до Н). Вони встановлюють обов'язки виробника (та його уповноваженого представника) та ступінь залучення власної акредитованої лабораторії або призначеного органу з оцінки відповідності. Процедури оцінки відповідності охоплюють як стадію проектування, так і стадію виробництва. Вони складаються з одного або двох модулів. Деякі модулі охоплюють обидві стадії. В інших випадках для кожної стадії використовуються окремі модулі.

Розрізняють наступні модулі оцінки відповідності, які використовуються для розроблення процедур оцінки відповідності технічних процесів та систем:

Модуль А (внутрішній контроль виробництва).

Модуль А1 (внутрішній контроль виробництва з проведенням випробувань продукції під наглядом).